

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYJ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GOŃCIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

Poświęcony sprawom miejscowym oraz

Zagłębia Dąbrowskiego.

Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY:	
miejscowych i zamiejscowych	Rb. 6.—
Rocznie	" 3.—
Półrocznie	" 1.50
Kwartalnie	" 1.50
Miesięcznie	" 50

Adres Redakcji i Administracji Częstochowa Aleja II Nr. 38, telefonu Nr. 50, skrzyżnika pocztowa Nr. 21.
Redaktor przyjmuje od godz. 6-iej do 8-iej wieczorem.
Rękopiśmiana redakcja nie zwraca; za artykuły, nie oznaczone z góry ceną, honorarium redakcja wypłacać nie będzie.
Prenumeratę i ogłoszenia w Częstochowie przyjmuje wszystkie księgarnie
 W Warszawie: Biuro Dzienników Ungra, Wierzbowa S. Dom Handlowy L. i E. Metal i S-ka Krad. Przed. 58.
 Krajowe Biuro Ogłoszeń Marszałkowska 116. w Moskwie L. i E. Metal i S-ka, Biuro ogłoszeń I. Buchweitz, w Warszawie Marszałkowska 120, w Sosnowcu W. Badurski, hotel warszawski.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 30 k., na IV-iej 10 k.
 Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k.
 Nadesłane za wiersz 50 kop.
 Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz.

Reprezentantem „Gońca Częstochowskiego” na Szreniowie i Zagłębiu Dąbrowskim jest p. **Wacław Badurski** (Sosnowiec, hotel „Warszawski”).

Reprezentację „Gońca Częstochowskiego” na Zawiercie objęła księgarnia pani **Z. Hubickej** Tamże ogłoszenia do „Gońca Częstochowskiego”.

Prenumeratę na „Gońca Częstochowskiego” i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje pan **J. Kolasiński**.

Teatr miejscowy. dziś: (popołudniowe) „Meir Ezofowicz”

Głośna sztuka w 5 aktach, z powieści **Elzy Orzeszkowej** przerobiła A. Kallas.

Dziś: **Teatr Nowości (Kinematograf)** nadzwyczaj interesujący program.

ZMIANA PROGRAMU Lokal ogrzany. (Patrz ogłoszenie.)

Lekarz-Dentysta **M. GREJNIEC** i Aleja № 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufeldta, telefon № 108.

KALENDARZYK.
 29 Lutego.
 Imiona chrześcijańskie: dziś Romana, Makrzego, jutro Albina B. W.
 Wschód słońca: godz. 7 m. 0, zachód godz. 5 m. 28.
 Praybity dnia: 2 godziny 54 minut.

Niemcy a Rosja.

W społeczeństwie rosyjskim dochodzi się w ostatnich czasach częstokroć do słusznego wniosku, że tradycyjna polityka biurokracji rosyjskiej, ściślejszej przyjaźni z Niemcami, a właściwiej z pruskami, jest dla Rosji już nie błędna, ale wprost zgubna.

Świeżo zabrał w tej sprawie głos były profesor warszawski Pogodin—znany z swego przychylnego dla nas upodobania—w „Słowie” petersburskim z powodu zaostrzającego się położenia na Balkanach. W artykule pod nagłówkiem „Konicznosc polityki słowiańskiej dla Rosji” wypowiada swe żywe niezadowolone z powodu odwołania się Rosji od Słowiańszczyzny.

Obecne czasy, zdaniem Pogodina, stawiają przed Rosją jeszcze raz problemat, czy ma ona być wielkim mocarstwem europejskim i oprzeć się w tym celu na swe podstawy słowiańskie — albo też ma się wyrzec swej słowiańskości i jeszcze raz pokornie przelknąć obelgę, którą gorzej Rosji Europa niemiecka.

„Nie ulega wątpliwości—pisze prof. Pogodin—że projekt austrjacki bynajmniej nie jest dla nas bagatelą. Wyobraźmy sobie, że wojna z Turcją wybuchła rzeczywiście, że Austria raz jeszcze chciała zadziwić świat swą niewiedzią, jaką już zrobiła w r. 1852 i wysłała swe wojsko na pomoc turkom. Jak pójdzie to wojsko? Dawniej musiałoby być przewiezione kolejami przez Serbję i Bułgarię, które nie rozpaczyłyby chyba wojny z nami, lub też Dunajem a następnie morzem Czarnym. Teraz wszystko to łatwo urządzić prosto i bez żadnych kłopotów kolejami bośniackimi, po połączeniu ich z kolejami tureckimi. Jest to jedna strona sprawy, która wogóle zapowiada się dla Słowiańszczyzny na Balkanach, a zatem—musimy przyznać—i dla nas, rosyjan.

W tych warunkach rozumny krok w polityce rosyjskiej w stronę jej węzłów słowiańskich, które powinna koniecznie utrwalić i rozszerzyć, byłby dziełem polityki narodowej gabinetu.

Krok ten powinien mieć na celu przede-wszystkiem uregulowanie naszych stosunków rosyjsko-polskich. Choćby Berlin jaknajbardziej intrzygował przeciwko temu uregulowaniu stosunków, choćby jaknajbardziej opierał się temu nasi generałowie niemieccy, jest ono niezbędne dla całej przyszłości Rosji, która teraz budzi wątpliwości i trwogę.

Niezrozumiała jest surowość, z jaką tłum się nie zawierające w sobie żadnego niebezpieczeństwa dla naszej jednoci państwowej dążenia narodowe polaków.

Przeczytajcie rozumne mowy p. Romana Dmowskiego przed wyborami do trzeciej Dumy, a przekonacie się, że i sam wódz Demokracji Narodowej nie myśli wcale o jakimś zerwaniu węzłów państwowych z Rosją, i nawet w swej mowie przedwyborczej nigdzie, między wierszami lub dwuznacznie, nie mówi o tym. Zupelna lojalność przy nieustannym dążeniu do uzyskania szkoly narodowej saurządu i d.—oto fizjognomja dzisiejszego społeczeństwa polskiego i jego wodzów politycznych.

Pejdananie z Polską, wkroczenie na drogę realnej, lecz szerokiej polityki słowiańskiej—oto czego możemy żądać od naszego rządu, jeżeli rząd pragnie być narodowym i rosyjskim”.

Te same poglądy znajdujemy równocześnie w organie głównym kadetów, w Rieczki, w której niejaki pan Brianzawinow, omawiając sprawę bałkańską, dochodzi do wniosku, że Rosja powinna się narzecze zdecydować, z kim ma iść, czy z niemcami, czyli też ze słowianami. Całe dotychczasowe niepowodzenie Rosji przypisuje on właśnie sojuszowi z Niemcami.

Na co mamy się skartzyć i do kogo mieć pretensję — pyta się autor artykułu w Rieczki. Czyż można mieć za zle austrjackom, że idą w tradycyjnym austrjackim kierunku? Cóż dziwnego, że Turcja szczył z Rosją, gdyż polityczny nasz system ostatnich czasów wzięł sobie za prawo: to zdradzać słowian dla pięknych oczu Austrii i Turcji i w bezcznościach macedońskich stać w obronie nie słusznosci, lecz winowajców, których ukrywano.

Dla doświadczonych, zrównoważonych polityków wszystkie trudności, które nam teraz wytworzą, są zupełnie logicznym i konsekwentnym planem naszych naturalnych, niestety, współwzrostników w sprawach wszechświatowych. Choćby nie wiem jak w Berlinie pożądaną ścisłej łączności z Petersburgiem, łączność ta nie może tam być rozumiana inaczej, jak tylko w ten sposób, że będzie ona ułatwiała posuwanie się naprzód niemców na półdnie-wschód...

Wobec tego, choćbyśmy nie wiem jak chcieli miłej zgody z naszymi sąsiadami zachodnimi, nie możemy jednak kupować tej zgody za cenę poświęcenia na oltarzu niemieckim naszych historycznych obowiązków względem słowiańszczyzny...

Dla społeczeństwa rosyjskiego porozumienie w Mürstegu było próbą takiej miłej zgody: nieuniknione rezultaty praktyczne, dogodne dla Austrii i Turcji, lecz jawnie niekorzystne dla słowiańszczyzny i dla nas, zniszcza wreszcie, trzeba się spodziewać, na oczach naszych dyplomatów tę zasłonę pozornej naiwności, która w istocie przykrywała nie naiwne dążenia do dogodzenia każdemu z osobna i wszystkim razem wziętym. On ne peut pas contenter tout le monde et son père (nie można równocześnie zadowolić świat cały i rodzonoego ojca)—powiadał francuzi — w politycznym zaś

położeniu, które się wytworzyło i na dalekim i na bliskim Wschodzie, przegra bezwzględnie ten, kto będzie w niezdedykowanemu deptał na miejscu i nie poprowadzi wypadków, a tylko będzie je biernie odczuwał.

Regulowanie dnia roboczego.

W Izbie gmin Mr Gladstone przedstawił projekt prawa, regulującego dzień roboczy w kopalniach węgla. Nowe prawo będzie miało duży wpływ na angielskie stosunki przemysłowe, i stanowi ogromny krok naprzód do uregulowania kwestji robotniczej przez prawodawstwo państwowe. Bill Gladstone'a proponuje ustanowienie osmiogodzinnego normalnego dnia roboczego dla kopalń węgla, licząc od chwili zjazdu szybem w podziemia do wyjazdu z powrotem na światło dzienne. W rzeczywistości właściwy dzień roboczy będzie o wiele krótszy z tego powodu, że miejsca pracy znajdują się nie raz w dużej odległości od podziemia; na dostanie się do t. zw. „przodku” i przedwstępne przygotowanie przed przystąpieniem do pracy, górnik zużywa często godzinę więcej czasu. Tak, że w niektórych wypadkach dzień roboczy będzie w rzeczywistości nie większy niż 6 1/2 godzin, a przeciętnie nie przewyższy 7 godzin.

Angielskie związki zawodowe górników są bodaj najsiłniejsze i najlepiej zorganizowane i mogły by—według zdania wielu członków Izby—same bez pomocy państwa uregulować dzień roboczy zgodnie ze swymi interesami, jednak, jak powszechnie sądzą, projekt prawa nie znajduje, z różnych przyczyn, wielu oponentów i będzie zapewne przyjęty.

Projekt spotkał się z przychylnym przyjęciem w specjalnej komisji, która sądzi, że nowe prawo nie wprowadza wielkich zmian, gdyż dzisiejsze normy dnia roboczego są zwykłą fikcją. Górnicy nie wiele więcej pracują obecnie, niż będą pracować przy 8-io godzinnym dniu. W każdym razie czas rzeczywistej pracy będzie więcej zbliżony do prawnej normy niż ma to miejsce przy normach dzisiejszych.

Wpływ „jak” nowe prawo będzie miało na przemysł, nie da się dzisiaj jeszcze określić, przyszłość dopiero wykaże wszelkie skutki. Nawet komisja przyznaje, że jest to skok w ciemnię.

Bezpośrednim skutkiem nowego prawa będzie podrożenie cen węgla. Rozważając to najbardziej sporne zagadnienie, komisja przyszła do przekonania, że wbrew twierdzeniu przemysłowców węglowych, zwyczajka cen będzie przejściowa, i dalszy rozwój techniki, większe zastosowanie oszczędzających pracę maszyn, szybko wpłynie na obniżkę cen. Choćż z drugiej strony zatrudnienie maszyn przez krótszy czas neutralizuje do pewnego stopnia podwyższenie wydajności pracy. Złożyć należy, aby wyniki próby rządu angielskiego miały duży wpływ na rozwój prawodawstwa robotniczego w krajach Europy.

Wykonawca: pomniki, figury, portrety, obrazy, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa-woboczące, od najwyczałniejszych do najwykwintniejszych pod względem artystycznym wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranicznych praca materiałow kamienia i drzewa. Dekoracje domów ed reki modelowane i wazylkie roboty sztukatorskie. Zakład podejmuje się wykonywać roboty w miejscowościach najodleglejszych. Inżynieria, rysunki i kosztorysy na każdą budowlę. Ceny przystępne.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamienniarzski Kruszyński i Proszowski w Częstochowie, Aleja III dom młyny 262

RYDZEWSKI i S-ka
 Biuro Techniczne w Częstochowie, Telefon № 1.

Poleca przewodnik elektryczne Zjednoczonej fabryki kabli w Petersburgu. Nadesłły armatury elektryczne wyrobu Czeskiego.—Szwedzka stal i pilniki.
Niemia zimnych i wilgotnych mieszkań
 Multiplikatory Ogrzewania krajowy patent, usua absolutnie zimno, grzyb i wilgoć przy oszczędności opatu do 50%.—Tysiące zaświadczeń.

Z dnia powszedniego.

Szkola dla kucharek.

Śród powodów przeróżnych wniosków i projektów, mających na celu dobro społeczne, które Redakcja codziennie otrzymuje listownie lub ustnie, na wyróżnienie zasługuje projekt p. W. S. utworzenia w mieście naszym „szkoły dla dobrych kucharek“.

Służba w Częstochowie pozostawia bardzo dużo do życzenia. Jeżeli, jako unikak, otrzymamy dobrą służącą, okazuje się prawie zawsze, że gotować dobrze nie potrafi — i, naprawdę, nie jej to wina. Gdzie się nauczy? Jeżeli przyjechała niedawno „ze wsi“ — z przyczyn zrozumiałych „sztuki kulinarnej“ posiadać nie może, służąca miejscowa również nie tak łatwo nauczy się gotować, mało bowiem jest gospodyń chętnych, które służącą chcą uczyć, częściej natomiast, iż nie wierzą w jej wdzięczność, objawiającą się chociażby dłuższym zagraniem miejsca.

Zorganizować szkołę dla kucharek można nader skromnymi środkami, początkowo chociażby na mniejszą skalę. Panie nasze powinny wziąć się do tego niezwłocznie, zebrać fundusz, wystarać się o odpowiednią kierowniczkę, kobietę przedewszystkiem inteligentną, aby dziewczęta mogły korzystać umysłowo — i wykłady rozpocząć.

Szkola taka znajdzie niewątpliwie przyjęcie jaknajżywczejsze w szerokich kołach społeczeństwa.

A więc do dzieła, panie-obywatelki. ziarno rzucane, niechaj kwiatem bujnym wyrósł!

Kronika miejska.

Zmiany w duchowieństwie. Wikariusz parafii Poczesańska ks. Klemens Gawlikowski, został tranżlokowany na takież stanowisko do Piotrkowa.

Odczyty. Dr. Brdzyńska Tylicka ma wkrótce wygłosić w naszym mieście kilka odczytów wyłącznie dla kobiet, oraz kilka dla kobiet i mężczyzn.

W Herbach, wczoraj aresztowano 22 osoby, które usiłowały przejść granicę, udając się na roboty. Wszyscy zostali przyprowadzeni do aresztu w Częstochowie, celem rozestania ich do miejsc stałego zamieszkania.

Zniknięcie. Żołnierz 7-go pułku strzelców, Wolf Markusowicz, „pochodzący z Mitawy, wydalił się przed kilku dniami z pułku i więcej nie powrócił.

Kara. Mieszkaniec wsi Radostków, gm. Mykanów Józef Wojdański za posiadanie rewolwera bez pozwolenia został skazany przez czasow. generał-gubernatora na 3 mies. więzienia.

Utonięcie. W rowie pod Gnaszynem znaleziono zwłoki Ignacego Pułnika, mieszkańca wsi Kawodrza, który prawdopodobnie przechodząc w stanie nietrzeźwym wpadł i śmierć znalazł.

Aresztowania. Nocy wczorajszej aresztowano w różnych punktach miasta 11 osób wiozących się bez określonego celu.

45 Koto Wpisów „Jedność“ za naszym pośrednictwem składa podziękowanie W.P. Kohnowi i Oderfeldowi za kilkakrotnie bezinteresowne drukowanie odezwo zaproszeń i t. p. rzeczonego Kola.

Ze szpitala. W dniu wczorajszym w szpitalu miejscowym znajdowało się na kuracji mężczyzn 49, kobiet 26.

Napad na kasjera. Wczoraj, o godz. 12 w południe, na powracającego z miasta ulicą Krótką kasjera fabryki Bessera, w pobliżu fabryki napadło dwóch uzbrojonych bandytów, przyzwroicie ubranych, którzy zaatakali pieniądze. Napadnięty oddał rabusiom posiadaną gotówkę, własność fabryki w sumie rb. 426, lecz ci domagali się więcej pieniędzy i nie wierząc kasjerowi wciągnęli go do bramy, celem zrewidowania swej ofiary. W tym czasie, gdy rewidowali bandyci, wyszła z mieszkanka jedna z lokatorek, której zagroził brauningami. Wystraszona kobieta ukryła się w mieszkaniu. Upewniliśmy się, że kasjer więcej pieniędzy nie posiada bandyci zbiegli.

Z ruchu karnawałowego.

Dziś „maskarada“ w teatrze miejscowym na korzyść sympatycznej naszej straży ogniowej ochotniczej, która tylokrotnie ratunek nam wniosła. Wobec tego przypuszczają należy, że maskarada uda się znakomicie.

— W sali hotelu Angielskiego dziś bal p. n. „Zakończenie karnawału“ na wpisy dla niezamożnych uczniów. Frenkwencja publiczności niezwykła.

— Jutro, w sali „Lutni“ odbędzie się zabawa taneczna na korzyść wpisów szkolnych,

gimnazjum pod kierunkiem Karopatwińskiego; — Teżo dnia odbędzie się podwieczorek kawalerski w sali hotelu Angielskiego, na korzyść Tow. dobr. dla Chrześcijan.

— Jutro w sali „Harmonja“ stowarzyszenie rzemieślniczo-przemysłowe urządza wieczornicę, dla swoich członków i ich rodzin.

— W ubiegłą sobotę odbyła się w Myszkowie w salonach p. Szydłowskiich zabawa taneczna, w której brał udział przeważnie kolejarze. Podczas zabawy p. Wład. Daszkiewicz wypowiedział kilka humorystycznych monologów. Wodzirajem był p. Bol. Jarnecki. Bawiono się, wysmienicie do późnego rana.

Z Sosnowca.

Szkola realna. Wobec uchwalenia przez komisję Izby państwowej kredytu na utrzymanie w Sosnowcu szkoły realnej z wykładowym językiem rosyjskim tylko na jeden rok, ministerjum oświaty zaproponowało tujejszemu władzom naukowym, aby zarząd szkoły wystarał się o poparcie u licznych fabrykantów sosnowieckich, w przeciwnym bowiem razie szkoła może być zamknięta. Szkoła realna założona kosztem fabrykanta Dietla, była popierana przez przemysłowców sosnowieckich, od czasu powstania jednak polskich zakładów naukowych prywatnych dochody szkoły znacznie się uszczupliły, zabrakło funduszy na jej utrzymanie.

Nieodpowiednie miejsce. W domu p. Bindera ma stanąć kinematograf zdaje się, że miejsce to nie będzie zupełnie odpowiednie, gdyż nie daje rękojmi bezpieczeństwa w razie pożaru.

Godziny przyjęć. Prezydent m. Sosnowca p. Kozłowski ogłasza, że przyjęcie osób interesowanych odbywa się w każdy dzień od godz. 12-ej w południe do godz. 2-ej, oprócz niedziel, dni świątecznych i galowych.

Z Łodzi.

— Wobec tego, że na poczcie i w telegrafie łódzkim panuje obecnie okres wzmożonej pracy i że instytucje te przynoszą skarbowi przeszło pół miliona rubli dochodu rocznie, naczelnik łódzkiego oddziału zwrócił się do głównego zarządu w Petersburgu o powiększenie etatu i liczby urzędników i niższej służby.

— Przystąpiono dzisiaj do pracy w fabrykach Wilczyńskiego i Gutnera, gdzie fabrykanci poczynili pewne ustępstwa na rzecz robotników.

— Zanotowano dzisiaj do południa 4 po mniejsze napady bandyckie.

— Wczoraj, o godz. 12 w południe zabito na Bałutach dwóch ludzi. W jakich okolicznościach zostali oni zabici, dotychczas niewiadomo.

— Na furmanów, wiozących towary z Tomaszowa Rawskiego do Łodzi, napadli jacyś ludzie i zrabowali towarów na sumę 2,000 rubli.

Z Warszawy.

Po napadzie na płatnika. Po napadzie na płatnika kolei nadwiślańskiej na stacji Tumlin pod Kielcami napastnicy zniszczyli wszystkie dokumenty kasowe, wrzuciwszy je do pieca parowozu razem z torbą, nie można przeto ściśle oznaczyć, jaka suma stała się przedmiotem rabunku.

Płatnik zabrał z zarządu 20,000 rb., ale ponieważ do chwili napadu zdążył już pewną kwotę z niej wypłacić, według protokołów śledczych oznaczone sumę zrabowaną na 17,000 rubli.

Podczas napadu, jak obecnie stwierdzono, rzucone były pod wagon platniczy trzy bomby.

Zwłoki zabitego żołnierza Szawajewa przewieziono do lazaretu wojskowego w Kielcach, gdzie znajdują się ranni; starszy podoficer Staniszewski i żołnierze Borsuków i Słomoz. Dwaj inni żołnierze: Maszyński i Sidorow, ostatni lekko ranni, udali się z Kielca do Warszawy z raportem szczegółowym.

Zakaz ogłoszeń loteryjnych. Oczytamy w „Kur. Warsz.“: Jak wiadomo, loteria klasyczna Królestwa Polskiego przeznaczona jest wyłącznie dla jego 10-u gubernji. Tymczasem, jak to już nieraz pisaliśmy, wysyłana ona była przez warszawskich spekulatorów do Cesarstwa i tam po wysokich cenach rozprzedawane przy pomocy ogłoszeń w pismach rosyjskich.

Uważając, iż ogłoszenia te najbardziej sprzyjają nielegalnej rozprzedawce losów loteryjnych, główny zarząd do spraw prasowych wydał rozporządzenie, aby w żadnym z wydawnictw periodycznych w Cesarstwie nie drukowano ogłoszeń o sprzedaży polskiej loterii klasycznej.

— Szódek powyższy zapewne wpłynię co-kolwiek na zmniejszenie się „wywozu“ loteryjnego. Ale jest on tylko bardzo skromnym paljatywem w tej zachwaszczonej sprawie wy-

sku loteryjnego, która domaga się zarządzeń energicznych i gruntownych tu, na miejscu.

Tymczasem po pierwszych alazmach sprawa znouu ucichła i „chwasty“ rosną sobie w dalszym ciągu i rosnąć będą, o ile ich się nie wypieni i nie wytworzy takich warunków, aby rość nie mogły.

Te nowe warunki dać może przekształcenie sprzedaży, ukroczenie samowoli spekulatorów i pośredników z drugiej i trzeciej ręki i powrót do dawnej ścisłej kontroli z ramienia urzędu loteryjnego nad sprzedażą losów bezpośrednio publiczności przez odpowiedzialnych kolektorów.

Różne.

Wydzelenie Chełmszczyzny. Rada ministrów 1906 r. poleciła ministrowi spraw wewnętrznych opracować szczegółowy projekt wyłączenia z Królestwa Polskiego Chełmszczyzny i utworzenia nowej gubernji chełmskiej. Obecnie, przy opracowywaniu tego projektu, koba decydujące natrafiają na coraz większe trudności, przeważnie natury prawnej i finansowej. Według opinji osób, zajmujących się powyższą kwestją, projektowana gubernja będzie osobliwością państwa; nadto dochody z podatków nie pokryją nawet części wydatków na utrzymanie w niej administracji. Wobec tego ministrowi spraw wewnętrznych złożony został projekt, żeby zamiast tworzenia nowej gubernji — podzielić gub. lubelską i siedlecką na dwie części, a mianowicie: — na zachodnią, z ludnością polską, i wschodnią, z ludnością prawosławną i utworzyć odrębną okręg chełmski bez wyłączenia go z granic Królestwa. Podobny projekt był przed kilkunastu laty podjęty przez ówczesnego generał-gubernatora Hurkę, ale nie znalazł uznania w synodzie.

Skasowanie wyroku. Karny departament kasacyjny senatu rozpoznawszy skargę apelacyjną redaktora pisma „Chłop polski“, ks. Szaniawskiego, skazanego przez Izbę sądową warszawską na 7 dni aresztu za wydrukowanie wiersza, wyrok ten skasował.

Wznowienie „Gazety Warszawskiej“. Pan Stanisław Lesznowski otrzymał nową koncesję na wydawnictwo „Gazety warszawskiej“ z dodatkiem „Korespondent rolniczy“.

Skazanie Nasiego.

Ciągący się od 3 i pół lat proces przeciwko b. ministrowi oświaty wp. Włoszech. Nasiego, został wreszcie zakończony. B. minister został po 10 godzinnych naradach Senatu, jako najwyższej instancji sądowej, uznany winnym sprzawienia funduszu publicznego i skazany na 11 miesięcy i 20 dni więzienia tudzież utratę praw obywatelskich na przeciąg 4 lat i 2 miesięcy. Sekretarz jego, Lombardo, został uwolniony od odpowiedzialności z powodu braku dostatecznych dowodów obciążających.

Proces ten dał powód do podniecenia namiętności ludowych, do demonstracji, protestów, wieców, niemal do rewolucji w ojczyźnie Nasiego, w Sycylii. Namiętne wystąpienie Sycylijskich w obronie Nasiego wynikało nie tyle z temperamentu południowców, ile z motywów politycznych. Czują oni swoją odrębność od Włoch północnych. W zylach ich płynie krew Kartaginycków i Saracenów, Greków i Hiszpanów, Normandów i innych ludów, panujących po kolei nad wyspą. Trapani, miejsce rodzinne Nasiego, położone na zachodnim krańcu wyspy, ma wygląd raczej maurytański, niż zachodnio-europejski.

Nasi był chłopą Trapani. Wybrano go posłem i z dumą przyglądano się jego sukcesom. Aż tu nagle oskarżono ministra oświaty o sprzawienie funduszu państwowego! Sycylja uznała oskarżenie za intręgie północny przeciwko południowi. Nasi, który uciekł przed więzieniem do Szwajcarii, a potem do Tunisu, rósł na przesławianego niewinnie bohatera.

Miasto rodzinne wybieralo go w dalszym ciągu jednomyślnie posłem. Półtora roku trwało śledztwo sądu karnego. W 1906 roku trybunał kasacyjny uznał zwykły sąd za niekompetentny i sprawę przekazał trybunałowi państwowemu — senatowi. W Sycylii obchodzono ten wypadek triumfalnie. Gdy jednak senat nakazał aresztowanie Nasiego i Lombarda, wybuchły rozruchy — strajkowali studenci i adwokaci, zamknięto sklepy, polała się w starciu z zandarmami krew.

Nasi zaprzeczył oskarżeniu o roztrwonieniu pieniędzy. Wydawał je rzekomo dla „dobra państwa i dawał do zrozumienia, że on minister oświaty, pracował w „polityce“ zagranicznej, nad przyłączeniem do Włoch Triopolu. Ministerjum oświaty już od dawna jest stajnią Augiasza.

Ná korzystać Straży Ogniowej Ochotniczej.
Początek o godzinie 9-jej wiecz. Bilety wcześniej nabywać można w składzie aptecznym Stan. Hamburga. Szczęgóły w afiszach.

MA SKARADA
w teatrze miejscowym

Kara, którą nałożono na b. ministra, jest najłżejszą, jaką przewiduje w tym wypadku prawo. Utrzymują, że rozkaz królewski zamienia więzienie na czteromiesięczne wygnanie.

Wyrok senatu wywołał już w Sycylii nowe rozruchy. W Trapani po przemówieniu burmistrza tłum rozszedł się w żalobnym nastroju. W Palermo natomiast studenci z czerwonym sztandarem, z rewolucyjnymi okrzykami, zrywając emblematy królewskie i zamykając sklepy, urządzili pochód przez miasto, rozpedzali profesorów i niestrajających kolegów. Došlo do starcia z policja. Demonstracja przybrała olbrzymi charakter. Toż samo miało miejsce w Messynie, gdzie demonstrowało 10,000 osób, i w Katanii. Policja i skonzygnowane wojsko zachowały się z rezerwą i unikają czynnych wystąpień.

Z Dumy Państwowej.

(Telegram Agencji Petersburskiej).

Petersburg 28-ego lutego.

Posiedzenie zostaje otwarte o godz. 2-jej m. 10. Przewodniczy Chomiakow. Ogłasza sprawę bieżącą. Uznają za prawidłowe wybory w m. Kijowie, zbierają kartki wyborcze do różnych komisji na miejsce członków, którzy się zrekli swych urzędów w komisjach. Komisja redakcyjna składa referat projektu prawa o ustanowieniu przepisów w sprawie zarządu cerkwią Zmartwychwstania i wnosi do tekstu jego poprawkę, proponując oddanie zarządu cerkwią wydziałowi ministerjalnemu dla spraw wyznania prawosławnego.

H. Ben n i s e n jest zdania, że komisja redakcyjna poprawką tą wyszła po za granice swej kompetencji.

Większością wszystkich przeciw umiarkowanej prawicy, referat komisji redakcyjnej zostaje odrzucony.

Referent Matiuszin oświadcza, że komisja redakcyjna nie może się zgodzić z redakcją projektu prawa powziętą przez Dumę i proponuje na zasadzie art. 73 regulaminu zwrócić projekt prawa Komisji wniosków prawodawczych dla nowego rozważenia. Wniosek ten zostaje przyjęty i według referatu komisji redakcyjnej przyjmują się w redakcji ostatecznej. Przekazuje się Radzie państwa projekt prawa o pozostawieniu bez zmiany na r. 1908 i 1909 ustanowionego w r. 1904 i 1906, przedłużonego na r. 1907 prawa na kraj zakaukaski w sprawie podatku czynszowego Najwyższej zatwierdzonego w r. 1904 i 1906.

Bez dyskusji zostaje przyjęty projekt prawa o sumach podatku z nieruchomości w miastach, miasteczkach i osadach.

Na porządku dziennym rozważanie wniosku o interpelacji ogłoszonej przesowi Rady ministrów z powodu nielegalnych działań, wileńskiego wydziału ochrony.

M o k i a k o w pierwszy, który podpisał wniosek, oświadcza się za koniecznością interpelacji i powołuje się na to, że Dumy państwowe Igo i II-go powołania, zawsze prawie jednogłośnie przyjmowały wszystkie interpelacje, za wyjątkiem od osób siedzących na ławach skrajnej lewicy, wówczas zapatrywano się, że przyjęcie interpelacji jest tylko formalnością. Ponieważ obecna interpelacja, jest pierwszą rozważaną przez Dumę III-go powołania, to ująwnia się konieczność wypowiedzenia jej kilka słów rozsądnych. Skład sądu wileńskiego, stwierdził fakty powyższe; Duma niema moralnego prawa powoływać się na udowodnioną interpelację, gdyż postanowienia skierowane w tej sprawie stwierdzają wystarczający fakt, że by wystąpić z własną inicjatywą.

Duma państwowa może zupełnie nie okazywać niepowściągliwości co do samego eksperymentu, lub nieuszanowania wyroku sądowego, okoliczności te bądź co bądź są wystarczające do zwrócenia się z interpelacją do ministerjum.

Specjalna uchwała sądu wileńskiego nie tylko stwierdza faktyczną autentyczność treści interpelacji, lecz i określa ważność jej. Sędziowie znaleźli w procesie tym coś nieoczekiwane, nadzwyczajnego, stwierdzili, że w imieniu Jego Cesarskiej Mości sądzą członków strazy pogranicznej, którzy byli zdemoralizowani zwiedzieni, sprowadzeni na bezdroża przez przedstawicieli tejże władzy. I to co natenczas waruszyło sumienie sędziów, nie może teraz nie wzruszyć sumienia posłów Dumy państwowej, którzy powinni iść dalej, aniżeli sądzowie wojenni i zapytać w czem się zawiera cel rządowy, do przewożenia literatury rewolucyjnej? To nie pojedynczy wypadek i przedstawiciele Wilna powiedzą wam: proces 11 osób mający miejsce w Wilnie w d. 1 kwietnia 1907 r., które gwałtownie chciały przewrócić istniejący urząd

w Rosji, były prostym skutkiem analogicznej działalności wydziału ochrony. Wszystko to stało się jawnem, nie według wskazań miejscowego naczelnika żandarmerji. Sądy wojenne utwierdzały i to był skandal utwierdzenia ludzi podstawionych w tej sprawie. W końcu mówca zaznacza, że może w tem jest dużo nieprawdy, więc należy zczytać sobie, żeby sąd przyszedł tutaj i z całą otwartością od początku do końca wyjaśnił nam co było w Wilnie.

Wyrok prowokacji jest całkiem zawodowym przestępstwem; łatwiej zdezmokować przestępstwo, które "urządził" sam ukrywający, niżeli je wykryć. Straszliwa to łączność między sprawami rewolucji—a sprawą wydziałów ochrony! Jeżeli jest w Rosji instytucja, której potrzebne są bunt i rokosz—to jest nią wydział ochrony. (O k l a s k i l e w i c y). Wszak wydział ochrony walczył z buntownikami, ale nie będą walczyli z buntem—bo przecież gdy nie będzie buntu, nie będą potrzebne.

Gdy zacznie być mowa o skasowaniu wydziałów ochrony z pewnością natychmiast urządzony będzie jakiś nieudany zamach.

Prezes: przerywa. Proszę, bez protestu!

M a k i a k o w mówi dalej. Proszę o wybaczenie p. prezesa, jeżeli to naprawdę protestem i powiem zupełnie szczerze, że nie podziwiam, żeby władza centralna sprzyjała prowokacji i ją zaostbrała. W sprawie wileńskiej widać wyraźnie tego śladu: sprawa była podjęta z inicjatywy miejscowych misyjnych agentów nie funkcjonariuszy centralnego rządu; —ale ważnem jest to, jak reaguje rząd na te postępkі swoich niższych agentów; nie dość nie podęgać, trzeba kategorycznie zabraniać, surowo karać! Nisi agenci widzą jak łaska władze centralne obchodzą się z przestępstwami przekroczenia przez nich władzy podczas pełnienia służby, jak cierpią nie ci, którzy czynią tak, lecz ci którzy fakta o tem rozmawiają —i wówczas rozpoczyna się groźne zło prowokacji, skierowane i przeciw społeczeństwu i przeciw państwu i przeciw godności. Gdy słyszymy, jak władza centralna, być może, że nawet szczerze, mówi o przystąpieniu do reform gdy skończy się bunt, —nisi agenci właśnie w tej chwili pobudzają do niego i wytwarza się sprzeżność wobec której wąpliwa się wydaje szczerze oświadczenia o reformach. Przed nami leży zadanie nie małe, a wielkie—uzdrowienia naszych zwyczajów administracyjnych.

(Dok. nastąpi.)

Telegramy.

Zamach na Szacha.

Londyn 28. Aj. Reutersa. Donoszą z Teheranu. Dziś o godz. 6 po poł. w chwili przejazdu szacha z dachu domu jednej z węższych ulic rzucono bomby.

Jedna z bomb wybuchła w powietrzu, druga upadła na ziemię w pobliżu samochodu szacha.

Zabite 3 osoby, rannych 20.

Szacha znajdował się nie, jak przypuszczano w samochodzie, lecz w kolasie. Po zamachu szach udał się do pobliskiego domu, z kąd szczęśliwie przybył do pałacu.

Petersburg 28 wł. W Pietropawłowskiej twierdzy sąd wojenny skazał na śmierć przez powieszenie 10 terrorystów, pomiędzy niemi korespondenta gazet włoskich Calvino i dwie kobiety. Trzy osoby zostały skazane na dożywotnie ciężkie roboty. Wszyscy zasądzeni przyjęli wyrok z spokojem, żaden z nich nie zdradził swego nazwiska.

Petersburg, 28 TAP. Najjaśniejszy Pan na najpododniejsze przedstawienie ministra skarbu, raczył polecić, aby Bank wiościański dokonał wypuszczenia pożyczki 5% w postaci świadectw bankowych państwowych II serji na nominalną sumę rb. 50 milionów. Świadectwa te mają być amortyzowane przez pierwsze 56 lat przez losowanie, w terminach 1 maja i 1 listopada st. st., ze zniszczeniem świadectw i pokryciem w ciągu półroczu wartości zamortyzowanej.

Petersburg 28 wł. Dzisiaj rozpoczął się sąd wojenny we fortecy petropawłowskiej nad aresztowanymi w zeszłym tygodniu terrorystami. Przed więzieniem aresztowano kilka osób.

Petersburg 28 wł. „Berliner Ztg.“ donosi z Petersburga: W związku prawdziwych ro-

sjan wynikły skandale. Dwudziestu członków oskarżyło prezydenta związku Dubrowina o nieporządki w rachunkach. Dubrowin kazał ich odcwiczyć i wyrzucić za drzwi.

Orzeł, 28 TAP. Sąd wojenny za zbrojny napad z rabunkiem na leżnicę ziemską, w pow. briańskim, skazał 3-ich na karę śmierci, dwóch na bezterminowe ciężkie roboty, jednego na 10 letnie ciężkie roboty i 1 uniewinniono.

Szczeoln 28 wł. Dzisiaj rano na dziedzińcu tutejszym został ścięty kłusownik Ziegen, który w zeszłym roku zamordował leśniczego Krügera.

Gondawa 28 wł. Podczas wczorajszej burzy zawalił się w Meirlebeak dwa w budowie będące domy. Wzniesienie sprzedająca przez most na rzece Scheide porwał wiatr z wozu i wrzucił do rzeki. Woznica utonął.

Londyn 28 wł. „Standard“ donosi iż prezydent Campbell Bannerman tylko do Wielkiejnocy w urzędzie pozostanie. Podczas wakacji parlamentarnych będzie wyznaczony jego następcą.

Londyn 28 wł. W różnych okolicach Irlandji przyszło do krwawych rozruchów pomiędzy włościanami, wydalonymi z gospodarstw za to, że nie zapłacili czynszu dzierżawnego. Drogi zabarykadowano, mosty zburzono. Wiele osób po stronie włościan i policji zostało rannych.

Wiedeń 28 wł. Przed parlamentem zebrały się tłumy robotników bez pracy. Demonstranci krzykali: „Pracować chcemy, dajcie nam pracę“. Policja rozpedziła demonstrantów i wielu z nich aresztowała.

Wiedeń 28 wł. Wielką panikę wywołała strzelanina na placu karyntyjskim. Francuz Michaud słuchacz tutejszego uniwersytetu strzelił kilkakrotnie do przechadzającego się pensjonowanego radcy szkolnego Schulza, nie raniąc go. Następnie Michaud strzelił do oficera i do policjanta leż i tym razem chybił. Wreszcie udało się go rozbroić i odprowadzić na policję. Zdaje się, że Michaud strzelał w przystępie obłąkania.

Konstantynopol 28 wł. Ostatnie rozprawy w parlamencie angielskim w sprawie macedońskiej wywołały w tutejszych kołach rządowych wielkie zaniepokojenie. Na posiedzeniu rady ministrów zwołanem przez sułtana omawiano wystąpienie Anglii. Powzięte uchwały trzymane są w tajemnicy.

Frankfurt 28 wł. Podług doniesień z Brucksi aresztowano tam dwóch mężczyzn i kobietę, którzy mieli skraść 25,000 franków pewnemu właścicielowi kawiarni.

Essen 28 wł. W miejscowości Stiepel dwunastoletni uczeń szkolny podczas sprzeczki przebił nożem swego równego wiekiem brata cioteczne.

Paryż 28 wł. „Matin“ zapewnia, iż generał d'Amade zażądał dalszych posiłków aby mógł sprostać zadaniu nał wiołozemu.

Lizbona 28 wł. Na ostatniem posiedzeniu rady państwa uchwalono zaprowadzić, zreformować senat, izbę posłów zwołać i przystąpić do wyborów podług życzenia wyborców. Wybory odbędą się prawdopodobnie 5 kwietnia.

Rzym 28 wł. Tutejsi dziennikarze podpisali prośbę i przedłożyli ją ministrowi dla spraw zagranicznych, o ułaskawienie korespondenta włoskiego Calvino, aresztowanego wraz z terrorystami w Petersburgu i skazanego na karę śmierci przez powieszenie.

Ruble w Berlinie.

28 lutego 213,95

Rozmaitości.

Tytuń a kobiety. Kwestja, czy palenie tytoniu jest dla kobiet szkodliwsze niż dla mężczyzn, została ostatecznie rozstrzygnięta. Najnowsze badania lekarskie odpowiedziały na to pytanie stanowczem „tak“. Dwaj francuscy lekarze przeprowadzili odośnie doświadczenia na świnkach morskich i królikach. Te z nich, którym zastosowano małą ilość łągu lub dymu tytoniowego, wydawały na świat z reguły nie żywe młode. Z rezultatami tego eksperymentu zgadzają się zupełnie badania statystyczne wśród robotników i robotnic w fabrykach tytoniu. Pokazało się, że wśród robotnic tytoniowych przedwczesne porody są na porządku dziennym, zaś ich dzieci są z reguły słabowite i przeważnie w młodym umierają wieku. Obaj badacze wyciągają z tego wniosek, że palenie tytoniu jest dla kobiet wprost zabojece.

St. Szczawiński
 w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
 DELIKATESÓW
 i towarów kolonialnych
 egz. od 1878 r.

TELEFON 149

Poleca

Ogórki Nieżyńskie

w baryłkach po kopie i na sztuki.

Ryby wędzone i świeże: **Nawagę i Jesiotra.**
Wędliny Litewskie, Jabłka i Pomarańcze.
Kompoty w konserwie. Owoce suche, Konfitury Kijowskie i Śmietankę słodką, sterylizowaną.

IMPORT
WIN
Węgierskich
 i
Francuskich.

DRUKARNIA

i sklep materiałów piśmiennych

F. D. WILKOŚZEWSKIEGO

w CZĘSTOCHOWIE, Aleja II № 38.

Przyjmuje do druku wszelkie oblatunki i wykonywa po cenach możliwie niskich.

Druki ozdobne i kolorowe, księgi buchaltaryjne, dzieła, afisze, klepsydry, blankiety, koperty.

Bilety wizytowe.

Na składzie książki meldunkowe, książki prośby do patentów akcyjnych, plenipotencji kontraktów, kwitarsze i t. p. Sklep zapatrzony w różne papiery i materiały piśmienne.

Kalendarze na 1908 rok. — Ceny przystępne.

W 2-ej Alei do wynajęcia od 1 marca 2 POKOJE kuchnia i przedpokój. Wiadomość w Redakcji.

korzystne przedsiębiorstwo dla każdego handlowca.

Francuska firma chce wejść w stosunki handlowe, celem rozpowszechnienia swoich produktów w Królestwie i w Rosji.

Kapitał zbyteczny. Oferty w rosyjskim języku prosimy adresować: **La Reclame Universelle B.**

Boulevard de Strasbourg 12 182-2 Paris.

Obiady tanie, zdrowe i dostępne. Teatralna 19 m. 6.

181 3-2

Pianino zagranicznej fabryki w dobrym stanie zaraz do sprzedania. Wiadomość: Ząbkowice „Elektryczność“ W. W. 165 3-3

Feliszmda do sprzedania, ul. S-tej Barbary Nr. 11. 158-6-4

Pianino fabryki Kerstoppa prawie nowe, okazuje do sprzedania, ul. Teatralna 23-6 od 10-12 rano. 172-2-1

RADYKAŁNE DZIAŁANIE

Kremu **CAZIMI METAMORPHOSA**

BEZWARUNKOWO NISZCZĄCEGO PŁEĆ I PŁAMY, WĘGRY. ZMARSZCZKI NA TWARZY.

Krem niedawno dotychczasowy był wódec licenzji publiczności na wyst. wiedeńskie w różnych punktach Petersburga. Powodzenie Kremu CAZIMI wywołują umiarkowane naciadnięcia i fioletowatość wódec czoła, w celu uchronienia się od trwałej zagażenia należy na WĘGRY NACIADNIĆ stropie

Patent Angielski. Zródło Piękności. BY ROYAL LETTERS PATENT.

słoika podpisu *Cazimi* i rysunku „ZRÓDŁO PIĘKNOŚCI“, zatwierdzonego przez Depart. Handlu i Manuf. za № 4683.

Do nabycia we wszystkich składach mat. apt. perfumeryjnych, aptekach, oraz u fryzjerów.

Zbiegł pies ceter biały z łatkami czarnymi i uciętym ogonem. Uprasza się o prowadzić do Komisarza Włościańskiego. Aleja III № 52, za nagrodą rb. 5.

Oddział Techniczny T-stwa „PROWODNIK” Sosnowiec. Telefonu № 202. Wyroby Gumowe, Asbestowe, Linoleum.

T-stwo „FERRUM” Oddział w Sosnowcu, 10-3 TELEFON № 202. Artykuły techniczne, żelazo, cement, węgiel.

„Arystokratyna” Odznaczona na zeszlzrocznej wystawie l-karzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem. „Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgla antyseptycznie i ożewiająco, już po krótkim użyciu—staje się pięć lśniącą białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku. Pięć, zmarszczki, wągrz, żółte plamy usuwa „Arystokratyna” po kilkukrotnym użyciu. Żądać w składach aptecznych i aptekach. Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie APTECZNYM **Wacława ORZEŁ** w Częstochowie, III Aleja № 48. 1485

Fabryka wyrobów koczolonych egzystująca od 1871 roku. Ma zaw sze na składzie i sprzedaje najtaniej, bo własny wyrób i nie płaci administracji ani lohalu: obrazy, foteotony, ehologawie, sztandary, ornaty, kapy, baldachmy, krzyże, lampy, żyrandole, lichkarze, materje, galony, frędzle, medaliki, obrazki i t. p. Buduje ołtarze nowe i stare pozłaca. Biblioteka po zmarłym ks. s. p. Romanowiczu do sprzedania w całości lub częściowo.

Radość za 2 rub. 65 kop.
 Wiele przyjemności sobie, rodzinie i znajomym sprawi każ dy, nabywając szlifowane toaletowe lusterko z muzyką gra jącą różne śliczne kawalki: walec, marsz, polki, opery narodowe pieśń. Próż tego lusterko ma termometr do skonalie wskazyjący temperaturę, a zarazem jest ładną ozdobą ulubionego pokoju. Cena zamiast 10 rub. tylko 2 r. 65 kop. Costalunki wysyła się natychmiast za przeliczeniem bez zadatku. Przesyłka 40 kop. (za Syberję 75 kop.) Adres: Dom Ekspedycyjny T-wa „Naprzód“ Warszawa 27. Bezpłatnie dodaje się do każdego lusterka 1) powiększające szkło do czytania; 2) kieszonkowy przyrób do pisania; 3) kieszonkowy kinematograf z ciekawymi widokami. 12-2

KASZEL UPORCZYWY, KATAR ZANIĘBANTY, NIEŻY OSKRZELI, KATAR, POZOSTAŁOŚĆ PO INFLUENZY
 BYWAJA USUWANE DZIĘKI UŻYCIU **KAPSULEK COGNET**
 Jest to lek makabim, oparty na wyjątkowo czystym **OGOROBOM PŁUCYNY**
 PARTI, Rue de Saintonge, 43 waryskie aptek.

Skład główny FR. KARPIŃSKI Warszawa, Elektoralna, 35 tel. 610.

Dla kaszlących i osłabionych EKSTRAKT i KARMELKI
LELIWA
 w Warszawie, ul. Zielna № 21 Tel. 59-54.
 1084 Sprzedaż w Składach Aptecznych i Aptekach. 10-6

Ważny tylko dn. 29 Lutego 1908. **Czytelnicy „Gonia Częstochowskiego”** za okazaniem niniejszego kuponu w Teatrze Nowości (Kinematograf) otrzymają od zwykłych cen miejsce **40% usłepsniwa** w Ponedziałki, Wtoreki, Środy, Czwartki i Piątki. Program na bieżący tydzień: CZĘŚĆ I. 1) Teleszkofaks; 2) Zdobiona chustka polkato frogs; 3) Nie wliczyca. CZĘŚĆ II. 3) Kobieta Ekwona; 4) Nieopoznany talent; 5) Zarys aryistów. Ceny ulżbie: Kioska 1 rząd 90 kop. 2-gi 18 k. Galeria 12 kop. Kupon ten należy wrzucić z numerem, odem okazania go w Teatrze Nowości.